

Założenia wstępne projektu instrukcji metodycznej do opracowania materiałów sfragistycznych przechowywanych w archiwach państwowych.

Cel zadania:

1. Sporządzenie instrukcji metodycznej opracowania zasobów sfragistycznych przechowywanych w archiwach państwowych bez względu na okres wytworzenia
2. Opracowanie relacyjnej bazy danych pozwalającej ewidencjonować, opracowywać i udostępniać materiały sfragistyczne w Internecie wraz materiałem ilustracyjnym

Ad1. Założenia szczegółowe instrukcji metodycznej opracowania zbiorów sfragistycznych.

1.1. Instrukcja metodyczna musi być zgodna ze standardami ISAD(G), ISAAR(CPF) i normą ISIAH., a także w uzasadnionych przypadkach normą ISAF

1.2. Oparcie instrukcji o standardy międzynarodowe pozwoli na adaptację do DTD/EAD, EAC.

1.3. Instrukcja musi być oparta o osiągnięcia światowej sfragistyki, a zwłaszcza dorobek Komitetu Sfragistyki Międzynarodowej Rady Archiwów, Międzynarodowy słownik sfragistyki, Międzynarodowy słownik dyplomatyki, oraz inne opracowania, które zostaną uznane za istotne.

1.4. Instrukcja składa się z następujących bloków:

1.4.1. Opisu twórcy- blok uniwersalny opisujący zgodnie z normą ISAAR(CPF) twórcę obiektu, raz stworzony ma służyć opisowi twórcy w odniesieniu do każdego rodzaju materiałów archiwalnych (stąd przymiotnik uniwersalny).

1.4.2. Konieczne określenie pól ISAARu obowiązkowych do w/w opisu.

1.4.3. Główny problem merytoryczny wymagający rozwiązania to system sygnowania i kontroli wpisów. (pewne rozwiązania są już gotowe ale wymagają przedyskutowania)

1.5.1. Opis wzorca tłoka- blok opisujący wzorzec tłoka (wzorzec nie oznacza fizycznie istniejącego typariusza) zgodnie z systematyką sfragistyczną i przyjętymi sposobami opisu..

1.5.2. Główny problem merytoryczny wymagający rozwiązania to system sygnowania i kontroli wpisów wzorców tłoka. Tak aby nie dopuścić do redundancji danych.

1.6.1. Opis odcisku lub zachowanego typariusza- opis odcisku obejmujący głównie jego fizyczne właściwości, stan zachowania (uszkodzenia), zagadnienia związane z jego fizyczną niezależnością lub związaniem z dokumentem.

1.6.2. Poziom opisu odcisku:

a. jednostka archiwalna- dla pieczęci samodzielnej i typariusza

b. najmniejsza logiczna jednostka opisu (fr. Piece, ang. Item) dla odcisków związanych z dokumentami lub z pieczęciami luźnymi

1.7. Założenia ogólne instrukcji

1.7.1. Hierarchiczna budowa instrukcji zgodna z założeniami ISADu- jednemu twórcy(wzorzec) przypisane są określone wzorce tłoka, a każdemu wzorcowi tłoka konkretne odciski, fizycznie przechowywane w archiwach państwowych. Dzięki takiej budowie unikamy redundancji danych i wymuszamy wymianę informacji przy opracowaniu zasobu sfragistycznego.

1.7.2. Instrukcja nadaje się do opisu zbiorów sfragistycznych (tłoków, odcisków samodzielnych i związanych z dokumentami) a także pojedynczych obiektów znajdujących się w zasobach aktowych. Może być użyta jako wsparcie przy opracowaniu zespołów aktowych. Koniecznym jest rozstrzygnięcie w jakim zakresie będzie mogła być stosowana do zbiorów kopii pieczęci (ze względu na ich fizyczną różnorodność, to jest występowanie od klasycznych trójwymiarowych odlewów w różnych materiałach po dwuwymiarowe fotografie

i odrisy (jak wciérki grafitowe czy cynkotypy).

1.7.4. Zdefiniowanie elementów wstępu do inwentarza zbiorów sfragistycznych (w oparciu o Międzynarodowy słownik sfragistyki i międzynarodowe wymogi)

1.7.5. Zdefiniowanie metod wyszukiwania informacji takich jak indeksy i raporty. Niezbędne dla założeń technicznych bazy danych Sigillum

ad. 2. Relacyjna baza danych SIGILLUM

2.1. Baza danych umożliwiająca pracę on-line w każdym archiwum w zakresie opisu twórcy i wzorca tłoka. Pozostałe prace opcjonalnie. Docelowo on-line.

2.2. Konieczność rozwiązania problemu bezpieczeństwa bazy zakładając dużą ilość osób upoważnionych do dokonywania wpisów.

2.3. Konieczność określenia standardu skanów obiektów graficznych prezentowanych w Sigillum oraz systemu bezpieczeństwa dla ich umieszczania i przechowywania oraz sposobu ich prezentacji materialnej i udostępniania.

2.4. Zapewnienie konserwacji bazy

2.5. Przewidzenie możliwości współpracy z innymi bazami danych w przyszłości np. ze Scrinium.

dr Marcin Hlebionek (AP Bydgoszcz)

dr Paweł Gut (AP Szczecin)

dr Dariusz Bednarek (AP Wrocław)

mgr Dorota Żygadło (AP Wrocław)

mgr Adam Baniecki (AP Lubań)